

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका
चौतारा, सिन्धुपाल्चोक
स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९

स्वीकृत मिति : २०७९/०८/२० गते

प्रस्तावना :

नेपालको संविधानले स्वास्थ्य सेवालाई प्रत्येक नागरिकले उपभोग गर्न पाउने प्रत्याभूतिका लागि मौलिक हकको रूपमा स्थापित गरेको छ । नेपालको संविधान २०७२ ले नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना भए सँगै हाल संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकार सञ्चालन भइ रहेको छ । सो सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहमा रहेको नागरिकहरूलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सरल, सहज पहुँच सुनिश्चित गर्नु स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी हो । यस चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाले सहिद तथा बेपत्ता परिवार, जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनका घाइते, 'ख'वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्ति, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, दिर्घरोगीहरूको स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखेको छ । साथै नगरपालिका मार्फत् गरिने स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रमका लक्षित वर्ग भन्दा बाहेक सम्बन्धित वडाहरूले स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रमको लागि वडा कार्यालयबाट रकम विनियोजन गरेको खण्डमा सम्बन्धित वडाका नागरिकहरूले ४० प्रतिशत र वडा कार्यालयबाट ६० प्रतिशत रकम व्यहोर्ने गरी स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ । यसको साथै राष्ट्रिय स्वास्थ्य वीमा नीतिले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र उपभोगमा सुधार गरी स्वास्थ्य विमाले सबैका लागि स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गर्ने तथा स्थानीय स्तरमा कार्यान्वयन गर्नका लागि चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाबाट स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ र चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका कार्यसम्पादन नियमावली २०७५ बमोजिम यो कार्यविधि तयार गरी लागु गरिएको छ ।

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- क) यस कार्यविधिको नाम **स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९** हुनेछ ।
- ख) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२) परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

- क) **कार्यविधि भन्नाले स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९** लाई सम्झनुपर्छ ।
- ख) **प्रमुख भन्नाले चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको प्रमुख** लाई सम्झनु पर्छ ।
- ग) **उप प्रमुख भन्नाले चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको उप-प्रमुख** लाई सम्झनुपर्छ ।
- घ) **प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भन्नाले चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत** लाई सम्झनुपर्छ ।
- ङ) **वडा अध्यक्ष भन्नाले चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा अध्यक्षहरू** लाई सम्झनुपर्छ ।
- च) **सदस्य भन्नाले चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडाका सदस्यहरू** लाई सम्झनुपर्छ ।
- छ) **नगरपालिका भन्नाले चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका** लाई सम्झनुपर्छ ।
- ज) **सहिद परिवार भन्नाले समाज परिवर्तनका निमित्त नेपालमा भएका विभिन्न आन्दोलन तथा जनआन्दोलनमा सहादत प्राप्त गनुहुने सहिदका परिवार** लाई सम्झनुपर्छ ।
- झ) **बेपत्ता परिवार भन्नाले समाज परिवर्तनका निमित्त नेपालमा भएका विभिन्न आन्दोलन तथा जनआन्दोलनमा बेपत्ता पारिएका परिवार** लाई सम्झनुपर्छ ।
- ञ) **जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनका घाइते परिवार भन्नाले समाज रुपान्तरणका निमित्त नेपालमा संचालन भएको महान जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनमा घाइते परिवारलाई** सम्झनुपर्छ ।
- ट) **दीर्गरोगी भन्नाले मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराई रहेका, क्यान्सर रोग**

लागेका,मेरुदण्ड पक्षघात भएका,रोगीव्यक्ति लाई सम्भन्नुपर्छ ।

ठ) **अपाङ्गता भएका व्यक्ति भन्नाले** चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाबाट 'ख' वर्गको अपाङ्गता परिचय पत्र प्राप्त व्यक्ति लाई सम्भन्नुपर्छ ।

छ) **महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वसेविका भन्नाले** चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका अर्न्तगतका महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वसेविका लाई सम्भन्नुपर्छ ।

३) स्वास्थ्य वीमा योगदान र सुविधा कार्यक्रम :

क) नगरपालिका क्षेत्र भित्र स्थायी बसोबास गर्ने सहिद तथा बेपत्ता परिवार, जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनका घाइते ,दिर्गरोगी, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वसेविका, 'ख'वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई आकस्मिक, वहिरङ्ग तथा अन्तराङ्ग स्वास्थ्य उपचार गराउन वञ्चित हुने सम्भावित खर्चको जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्ने उद्देश्यले त्यस्ता समुदायका परिवारलाई लक्षित गरी नगर सभाबाट बजेट विनियोजन गरी स्वास्थ्य वीमा सेवा कार्यक्रम लागु गरिएको छ ।

४) स्वास्थ्य वीमा लाभग्राही हुनका लागि आवश्यक पर्ने योग्यता : बुँदा नं. ३ (क) बमोजिमको सहयोग प्राप्त गर्नका लागि देहाय बमोजिमको योग्यता अनिवार्य हुनुपर्नेछ ।

क) नेपाली नागरिक हुनुपर्ने ।

ख) नगरपालिका भित्र स्थायी बसोबास गरेको हुनुपर्ने ।

ग) निर्णय अनुसारको लक्षित वर्गको हुनुपर्ने ।

घ) 'ख' वर्गको अपाङ्गताको परिचयपत्र चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाले वितरण गरेको हुनुपर्ने ।

ङ) सहिद तथा बेपत्ता परिवार, जनयुद्ध तथा जन आन्दोलनका घाइते नेपाल सरकारले प्रमाणित गरेको हुनुपर्ने ।

च) नगरपालिका मार्फत् गरिने स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रमका लक्षित वर्ग भन्दा बाहेक सम्बन्धित वडाहरुले स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रमको लागि वडा कार्यालयबाट रकम विनियोजन गरेको खण्डमा सम्बन्धित वडाका नागरिकहरुले ४० प्रतिशत र वडा कार्यालयबाट ६० प्रतिशत रकम व्यहोर्ने गरी स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ ।

५) स्वास्थ्य वीमा लाभग्राही छनौट प्रकृया :

स्वास्थ्य वीमा लाभग्राही छनौटका लागि निम्नानुसारका प्रकृयाहरु पुरा गर्नुपर्नेछ ।

क) आवेदन दिनको लागि सूचना प्रसारण गरिने छ ।

ख) वडा कार्यालय मार्फत् तथा वडा स्तरीय जनप्रतिनिधि मार्फत् विस्तृत सूचना लिन सक्नेछन्

ग) योग्यता पुगेका इच्छुक व्यक्तिले वीमाको लागि अनुसूची ३ बमोजिम आवेदन रितपूर्वक भरी आफ्नो स्थायी ठेगाना खुलेको वडा कार्यालयमा गई बुझाउनु पर्नेछ ।

घ) अनुसूची ३ बमोजिमको फाराम वडा कार्यालयबाट निःशुल्क रुपमा उपलब्ध हुनेछ ।

ङ) आवेदनका साथ नियम नं. ४ (क), (ख), (ग)(घ) र (ङ) लाई पुष्ट्याई कागजातहरु र आवेदकको एक प्रति पासपोर्ट साईजको फोटो अनिवार्य रुपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

६) वडा स्तरीय स्वास्थ्य वीमा लाभग्राही छनौट तथा सिफारिस :

६.१. **समितिको गठन** : वडा स्तरीय स्वास्थ्य वीमा लाभग्राहीको सिफारिस गर्न देहाय अनुसारको एक समितिको गठन हुनेछ ।

- सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष - संयोजक
- सम्बन्धित वडाको वडा सचिव - सदस्य
- सम्बन्धित वडाको स्वास्थ्य संस्था प्रमुख - सदस्य सचिव

६.२, उपदफा ६.१ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि वीमा लाभग्राहीको सिफारिस प्रयोजनका लागि समितिले थप परामर्शको आवश्यकता महसुस गरेमा सम्बन्धित जुनै व्यक्ति वा विज्ञलाई आमन्त्रित सदस्यको रूपमा राख्न सकिनेछ ।

७) वडा स्तरीय स्वास्थ्य वीमा लाभग्राही छनौट तथा सिफारिस समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- क) वडा भित्र संकलन भएका वीमा आवेदनहरु रितपूर्वक भए नभएको जाँच गर्ने ।
- ख) नियम नं. ३ बमोजिम रित नपुगेको अयोग्य आवेदनहरु सम्बन्धित आवेदकहरुलाई फिर्ता गर्ने ।
- ग) योग्यता पुगेका आवेदकहरुलाई दर्ता गरिएको मितिको आधारमा क्रम मिलाएर वर्ग अनुसार छुट्टाछुट्टै अभिलेख राख्ने ।
- घ) अनुसूची ४ अनुसार (लक्षित वर्ग) पालिका स्तरीय स्वास्थ्य वीमा छनौट तथा सिफारिस समितिमा तोकिएको समयवाधि भित्र पठाउने ।
- ङ) नगरपालिकाबाट छनौट भई आएका आफ्नो वडा भित्रका वीमा लाभग्राही नामावली प्रकाशन गर्ने र सम्बन्धित आवेदकलाई सूचित गर्ने ।
- च) दर्ता सहयोगी कर्मचारी मार्फत् विमा प्रकृया प्रारम्भ गर्न आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने ।
- छ) वर्गीकरण तथा सिफारिसको नतिजा प्रमाणित गरी सुरक्षित राख्ने ।

८) नगरपालिका स्तरीय वीमा लाभग्राही छनौट तथा सिफारिस समितिको गठन :

नगरपालिका स्तरीय वीमा लाभग्राही छनौट तथा सिफारिस समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ

- नगर उप-प्रमुख - संयोजक
- प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत - सदस्य
- सामाजिक विकास समिति संयोजक - सदस्य
- जनस्वास्थ्य अधिकृत - सदस्य
- विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्ति - सदस्य
- प्रशासन शाखा प्रमुख - सदस्य
- स्वास्थ्य शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

९) नगरपालिका स्तरीय वीमा लाभग्राही छनौट तथा सिफारिस समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- क) वडाबाट वर्गीकरण गरी सिफारिस सहित आएका आवेदनहरूको पुनःपरिक्षण गर्ने ।
- ख) वर्गीकरणको आधार र प्राथमिकताको क्रम नमिलेको पाइएमा पुनर्विचारको लागि वडामा पठाउने
- ग) प्रकृया विपरीत आएका आवेदनहरूलाई सूचीबाट हटाउने ।
- घ) वीमा लाभग्राहीहरूको अन्तिम वर्गीकरण गर्ने साथै प्राथमिकता क्रम अनुसार अन्तिम नामावली तयार गर्ने ।
- ङ) स्वास्थ्य वीमा लाभग्राहीको अन्तिम नामावली तयार गरी नगरपालिकामा नगर प्रमुख समक्ष पेश गर्ने ।

१०) वीमा लाभग्राहीहरूको नामावली प्रकाशन :

- क) स्वीकृत नामावली
- ख) वडागत नामावली

११) समय सीमा : आर्थिक वर्ष २०७९/०८० बाट प्रारम्भ हुनेछ ।

१२) स्वास्थ्य वीमा प्रारम्भ, विविध तथा प्रकृया : नगरपालिकाबाट प्रकाशित सूचना अनुसार प्रकृया प्रारम्भ गरिनेछ ।

१३) विविध :

- क) यो कार्यविधि लागू गर्नु अगावै नियम नं. ४ बमोजिम योग्यता पुगेका कुनै व्यक्ति वा परिवारले स्वास्थ्य वीमा गरिसकेको रहेछ भने निजको हकमा पुन दोहोरा विमा हुने छैन ।
- ख) छनौट भएका स्वास्थ्य वीमा लाभग्राहीको परिवारमा ५ जना सदस्य सम्मलाई यस कार्यक्रमबाट समावेश गरिने छ ।
- ग) यो स्वास्थ्य वीमा सहयोग कार्यक्रमको बारेमा कुनै सम्भावित लाभग्राहीको नाम छुट हुन गएको र दोहोरो परेको वा कुनै कारणले नाम समावेश हुन नसकेको सम्बन्धमा गुनासो सुन्ने निकाय वा अधिकारी सम्बन्धित वडा कार्यालय वा वडा अध्यक्ष हुनेछ ।
- घ) यो कार्यविधिलाई आवश्यकता अनुसार संसोधन वा थपघट गर्ने अधिकार चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकामा मात्र निहित हुनेछ ।

अनुसूची-१

(कार्यविधिको नियम नं. ३(ख) सँग सम्बन्धित)

लाभग्राही/वीमित योगदान रकम

सि.नं.	वीमित	नगरपालिकाको योगदान वापतको रकम	लाभग्राही/वीमितको योगदान वापतको रकम	जम्मा	कैफियत

अनुसूची-२

(कार्यविधिको नियम नं. ३(ग) सँग सम्बन्धित)

लाभग्राही/वीमित योगदान रकम

सि.नं.	वीमित	नगरपालिकाको योगदान वापतको रकम	लाभग्राही/वीमितको योगदान वापतको रकम	जम्मा	कैफियत

अनुसूची-३

(कार्यविधिको नियम नं.५ (घ) संग सम्बन्धित)

वीमा लाभग्राही आवेदन फारम

श्रीमान वडा अध्यक्षज्यू,

वडा नं.

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका, सिन्धुपाल्चोक ।

फोटो

विषय: स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम सम्बन्धमा ।

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको कार्यालयले संचालन गर्न लागेको स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम मार्फत वीमा लाभग्राहि हुनका लागि योग्यठानी यो आवेदन पेश गरेको छु । आवश्यक पर्ने कागजात प्रमाणहरु यसै साथ संलग्न गरेको छु । मैले पेश गरेका सबै विवरण सहि सत्य छन्, भुटा ठहरिन गएमा सहुला बुभुलाउंला ।

आवेदकको	
नाम थर	
उमेर	
स्थायी ठेगाना	
टोल	
वडा नं.	

वीमा सेवाग्राही सदस्यहरुको नामावली बढीमा ५ जना			
सि. न.	वीमा सेवाग्राहीहरुको पूरा नामथर	उमेर	आवेदकको नाता

संलग्न गुपर्ने कागजपत्रहरु:-

१. नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
२. अपाङ्गताको परिचयपत्र प्रतिलिपि (चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाले वितरण गरेको 'ख' वर्गको)
३. महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वसेविकाको परिचयत्रको प्रतिलिपि ।
४. सहिद तथा बेपत्ता परिवार खुल्ने कागजातको प्रतिलिपि ।
५. जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनमा घाइते भएको खुल्ने कागजपत्र प्रतिलिपि ।